

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Köszöntő

A Magyar Tudományos Akadémia Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága hírlevelet indít útjára.

A célja az, hogy az elektronikus hírközzvetítés lehetőségeit fölhasználva széles körben, rendszeresen és gyorsan ismertté tegye a magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások határainkon kívül élő művelőinek tudományos eredményeit és természetesen magukat a magyar tudósokat.

Már az első szám összeállításánál érzékeltük, milyen színes kép keletkezik, ha a csíkszeredai antropológiai kutatások, a vajdasági néprajzi publikációk, a New York-i orvostudományi konferencia stb. hírei egymás mellé kerülnek. Úgy gondoltuk, vállaljuk ezt a sokszínűséget, hiszen ezt a hírlevelet valójában együtt szerkesztjük. Az Önök által honlapokon megjelenített, illetve levélben elküldött, fontosnak tartott események kerültek az első számba, és ez vélhetően így marad a továbbiakban is.

Biztatjuk is Önöket, hogy járuljanak hozzá a kép teljessé tételéhez, s fogadják úgy az első számot, mint egy közös munkafolyamat első darabját, amelyet tovább formálni, a nem kis feladathoz méltóvá tenni szándékunk és kötelességünk.

Kocsis Károly elnök

ELISMERÉSEK, DÍJAK

A magyar köztársasági elnök
**a Magyar Köztársasági Érdemrend
Középkeresztje polgári tagozata**
kitüntetését adományozta

Buzsáki Györgynek,

a Magyar Tudományos Akadémia külső
tagjának, a Rutgers-Newark Egyetem
professzorának, agykutatónak,

Somogyi Péternek,

a Magyar Tudományos Akadémia
levelező tagjának, az Oxfordi Egyetem
Anatómiai és Neurofarmakológiai Intézet
igazgatójának, neurobiológusnak,

Dávid Lászlónak,

a Sapientia Erdélyi Magyar
Tudományegyetem rektorának, egyetemi
tanárnak,

Rabó Gyula

Kossuth-díjas vegyészmérnöknek,
a Magyar Tudományos Akadémia külső
tagjának;

**a Magyar Köztársasági Érdemrend
Tisztikeresztje polgári tagozata**

kitüntetését adományozta

Lovas Rezső György fizikusnak,

a Magyar Tudományos Akadémia levelező
tagjának, a Magyar Tudományos Akadémia
Atommagkutató Intézete
kutatóprofesszorának;

a Köztársaság Elnökének Érdemérme
kitüntetését

Pozsony Ferencnek, a Magyar
Tudományos Akadémia külső tagjának,
néprajzkutatónak, a Babes-Bolyai Tudomány-
egyetem Magyar Néprajzi és Antropológiai
Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárának.

[Bővebben:](#)

Egyed Ákosnak, a Magyar
Tudományos Akadémia
külső tagjának, történésznek,
az Erdélyi Múzeum

Egyesület volt elnökének Magyarország
miniszterelnöke

a **Kisebbségért Díj Külhoni Magyarságért
Tagozat** kitüntetését adományozta.

[Bővebben:](#)

Sipos Gábort,

az Erdélyi Református
Egyházkerület
Kolozsvári Gyűjtő-

levéltára levéltárosát, az Erdélyi Múzeum-
Egyesület elnökét **Pauler Gyula-díjjal**
tüntették ki augusztus 20-a alkalmából.

[Bővebben:](#)

Fodor István, a Zentai
Történeti Levéltár igazgatója
és a Magyar–Szerb
Akadémiai Vegyes Bizottság

Magyar Tagozata tagja **Széchenyi
Ferenc-díjat** kapott.

[Bővebben:](#)

3. oldal

(Egyed Ákos, Sipos Gábor, Pozsony Ferenc és Fodor István portréját *A tudomány szolgálatában* című rovatunkban olvashatják.)

KUTATÁSI HÍREK

Kárpát panelkutatás. Meglepő eredményeket hozott az a kutatás, amely az erdélyi

magyarok identitástudatát, a többséghez, valamint a magyarországi közösséghez való viszonyát vizsgálta.

[Bővebben:](#)

Az Identitás Kisebbségkutató Műhely elkészítette a **vajdasági magyar szórványstratégiát**, melynek keretében több kutatásra is sor kerül.

A stratégiáról október 15-én, Zentán vitaulést szerveztek.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az Entz Géza Művelődéstörténeti Alapítvány kiadásában megjelent a **Liber discipulorum. Tanulmányok Kovács András 65. születésnapjára**

című kötet. Kovács András, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, október 20-án tartja székfoglaló előadását Budapesten, az MTA székházában.

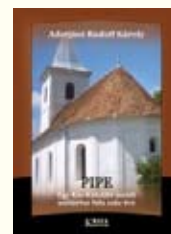
[Bővebben:](#)

A Scientia Kiadó gondozásában megjelent a Lupán Ernő, Sztranyiczki Szilárd szerkesztette **Román–magyar magyarázó jogi szótár.**

Polgárjog: általános rész, jogalanyok című kötet.

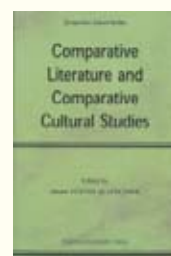
[Bővebben:](#)

A Kriza János Néprajzi Társaság és az MTA Néprajzi Kutatóintézete kiadásában megjelent **Adorjáni Rudolf Károly Pipe – Egy Kis-**

Küküllő menti unitárius falu száz éve című kötete.

[Bővebben:](#)

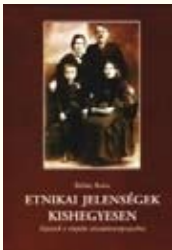
Megjelent a **Comparative Hungarian Cultural Studies** c. tanulmánykötet a Purdue University Press kiadásában. Szerkesztette Tötösy de Zepetnek és

Louise O. Vasvári.

[Bővebben:](#)

4. oldal

Megjelent **Szőke Anna** *Etnikai jelenségek Kishegyesen. Fejezetek a település társadalomnéprajzához* c. kötete.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

2011. november 3-án lesz egy éve, hogy hivatalosan megalakult a **New York-i Magyar Tudományos Társaság**, az évfordulóra konferenciával készülnek.

Az előadó Andrew S. Vörös, a New York Állam-beli Környezetvédelmi Hivatal igazgatója. Előadásának címe: Üledékek, elhatárolás és a kolontári vörösiszap.

[Bővebben a szervezetről:](#)

„Váljunk egymás lendületévé”. Egységgel a magyar kutatásért. Sárospatakon

megalakult a magyarországi és határon túli doktorandusz szervezeteket tömörítő **Magyar Doktori Közösség**, amely *egységes Kárpát-medencei magyar „tudástér”* létrehozását tűzte ki célul.

[Bővebben:](#)

A romániai magánegyetemek között a **Sapia EMTE** –

amelynek az akkreditációjára vonatkozó törvénytervezetet a román Kormány szeptember végi ülésén jóváhagyta – **első helyet foglal** azon a ranglistán, amelyet **az oktatók nemzetközileg jegyzett tudományos folyóiratokban közölt publikációinak száma alapján** állítanak össze. A 2002-2011 közötti szakmai közléseket összegző rangsorban a Sapia EMTE-t a Hyperion Egyetem és a bukaresti Școală Normală Superioară követi.

[Bővebben:](#)

Szikura Józsefet, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagját **nevezték ki a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektorává.**

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Nemzetközi **tudományos konferenciával emlékeztek Soós Kálmánra**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elhunyt rektorára

a Pécsi Tudományegyetemen.

[Bővebben:](#)

Nyelv és kultúra a változó régióban címmel tartották meg a VII. Nemzetközi

Hungarológiai Kongresszust

Kolozsváron augusztus 22-27 között.

[Bővebben:](#)

Október 4-én mutatták be a Magyar Tudományos Akadémián a **Hungarian Minority Communities**

in the 20th Century (Edited by Nándor Bárdi, Csilla Fedinec and László Szarka) című kötetet. A kötet három éve jelent meg magyarul, az angol nyelvű változat annak bővített kiadása is egyben.

[Bővebben:](#)

Az Amerikai Magyar Orvosszövetség 42. tudományos konferenciáját

2011. október 23-28 között

rendezik meg Sarasota, Floridában.

[Bővebben:](#)

Az alkotó szovjet darwinizmus. Liszenko Magyarországon címmel

tartott október 18-án előadást

az ELTÉ-n – a Magyar Történelmi Társulat szervezésében – **Müller Miklós** emeritus professzor (Rockefeller University, New York), a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja.

[Bővebben:](#)

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság október

6-9 között rendezte meg Kolozsváron a **XII. Energetika-elektrotechnika konferenciát** (ENELKO 2011), illetve

Csíksomlyón október 21-22 között a SzámOkt 2011 XXI. számítástechnikai konferenciát.

[Bővebben:](#)

Tudás és fenntartható

gazdasági fejlődés címmel

nemzetközi **konferenciát** rendez

október 27-29 között a **Partiumi**

Keresztény Egyetem.

[Bővebben:](#)

Idén **Kolozsvár** adott otthont a Romániai Magyar

Közgazdász Társaság

(RMKT) évi legjelentősebb szakmai

rendezvényének, a **XX. közgazdász vándor-gyűlésnek** szeptember 23-25 között.

[Bővebben:](#)

Six lessons from history:

regional, minority and

language policy in

Subcarpathia / Transcarpathia

between 1900–2010 címmel előadást tartott

Csernicskó István, a II. Rákóczi Ferenc

Kárpátaljai Magyar Főiskola

rektorhelyettese a Reykjavíkban szervezett

„6th ECPR General Conference” című rangos nemzetközi tudományos konferencián.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

Egyed Ákos történész, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, a történelemtudományok doktora, I. fokozatú főkutató,

az Erdélyi Múzeum-Egyesület korábbi elnöke 1929-ben született Bodoson.

Kutatási területe: az újkori Erdély, a székelység és Kolozsvár története.

[Bővebben:](#)

Pozsony Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, néprajzkutató, egyetemi tanár, a Babes-Bolyai Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Karának dékánhelyettese, a kolozsvári székhelyű Kriza János Néprajzi Társaság elnöke 1955-ben született Zabolán (Háromszék, Erdély, Románia).

Kutatási területe: a moldvai csángók népköltészete, társadalma és identitása; az erdélyi szászok társadalomszerkezete és népszokásai; az erdélyi magyar szórványközösségek családszerkezete; interetnikus kapcsolatok; cigány közösségek.

[Bővebben:](#)

Sipos Gábor főlevéltáros

az Erdélyi Református

Egyházkerület kolozsvári

Gyűjtőlevéltárában, egyetemi

docens a Babes-Bolyai Tudományegyetem Középkortörténeti Tanszékén, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke 1951-ben született.

Kutatási területe: református egyháztörténet, nyomda- és könyvtártörténet, iskolatörténet, régi magyar irodalom.

[Bővebben:](#)

Fodor István tanár, levéltáros, a zentai Történelmi Levéltár

igazgatója, a Magyar–Szerb

Akadémiai Vegyes Bizottság Magyar Tagozatának tagja Felsőhegyen született 1950-ben.

Helytörténeti kutatással, levéltári joggal, a levéltári anyag műszaki védelmével stb. foglalkozik.

[Bővebben:](#)

Gaál Ferenc, a Vajdasági

Tudományos és Művészeti

Akadémia rendes tagja,

nyugalmazott egyetemi tanár

szeptember 6-án, 70 éves korában

váratlanul **elhunyt**.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

310 évvel ezelőtt született **Jánosi Miklós jezsuita matematikus, csillagász, teológus**. Kezdeményezésére indult meg a **kolozsvári egyetemi csillagvizsgáló** berendezése. Geometriai, földmérési és építészeti munkákat írt, tőle származik **Nagyszombat városának és környékének első ismert térképe**.

[Bővebben:](#)

225 évvel ezelőtt, 1786 szeptemberében a Selmecebánya közeli Szklenófürdőn tartották **a világ első nemzetközi műszaki-tudományos (bányászati-kohászati) konferenciáját**, melynek elsőrendű célja a Born Ignác által kifejlesztett új nemesfém kinyerési eljárás bemutatása volt.

[Bővebben:](#)

190 esztendővel ezelőtt született Sziléziában **Hantken Miksa geológus és paleontológus**, egyetemi tanár, aki 1869-ben megszervezte a Földtani Intézetet.

[Bővebben:](#)

170 éve született Nagyváradon **Mocsáry Sándor zoológus**, az MTA levelező tagja, aki tanulmányaiban számos új fajt írt le.

[Bővebben:](#)

Szintén 170 esztendeje született Brassóban **Telegdi-Róth Lajos geológus**, a földtani térképezés szakértője.

[Bővebben:](#)

165 éve született **Ormándy Miklós természetrajzi író**, piarista tanár, aki a teológiát Nyitrán, a természetrajzot és vegytant Kolozsváron végezte el.

[Bővebben:](#)

145 éve született Ruszskabányán **Kerpely Antal kohómérnök**. Sok találmánya közül a róla elnevezett forgórostéllyal ellátott gázfejlesztő készülék az egész világon elterjedt.

[Bővebben:](#)FELHÍVÁSOK

Az Amerikai Magyar Tanárok Egyesülete évente megrendezi konferenciáját a magyar kultúra, történelem, néprajz, irodalom, nyelvészet, szépművészet, zene és más kapcsolódó tudományokból. A 37. konferenciát a Long Island University Brooklyn Campus-án (Brooklyn, New York) tartják 2012. április 26-29-én, **Magyar határok, [e]migrációk, diaszpórák** címmel. Akik a fenti témához kapcsolódva a jelzett területek bármelyikéről előadást szeretnének tartani, kérjük, hogy szándékukat 2012. január 31-ig adják be itt: <http://ahea.net/conferences/2012/submit-paper>.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

8. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele.

2011/1. szám.

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök.

Szerkeszti a szerkesztő bizottság.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

mtk@office.mta.hu

